

**Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi vakuutusyhtiö-
lain muuttamisesta**

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi vakuutusyhtiölakia. Lain mukaan lakisääteistä vahinkovakuutusta (lakisääteinen tapaturmavakuutus, liikennevakuutus ja potilasvakuutus) harjoittavat vakuutusyhtiöt ovat yhteisvastuussa selvitystilaan tai konkurssiin joutuneen jotain kyseistä vakuutustoimintaa harjoittavan vakuutusyhtiön turvaamatta jääneistä korvaussaatavista. Lakisääteisen tapaturmavakuutuksen ja liikennevakuutuksen osalta vakuutusyhtiöiden on lisäksi ennakolta va-

rauduttava mahdolliseen yhteisvastuuseen muodostamalla taseeseen erityinen yhteistakuuerä. Esityksessä ehdotetaan, että yhteistakuuerän muodossa tapahtuvasta ennakkovaurautumisesta luovutaan ja erään kuuluvat varat palautetaan pääosin niille tahoille, joilta ne on aikanaan kerätty.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 31 päivänä joulukuuta 2010.

PERUSTELUT

1 Nykytila

Vakuutusyhtiölain (521/2008) ja vakuutusyhtiöiden valvonnan keskeinen tavoite on osaltaan turvata, että vakuutuksenottajat ja korvauksensaajat saavat heille kuuluvat suoritukset. Tämä turvaavuusvaatimus ilmenee muun muassa vakuutusyhtiölain säännöksissä vakuutusyhtiön toimintapääomavaatimuksesta, vastuuelan katteena olevasta omaisuudesta ja vakavaraisuuden erityisestä valvonnasta. Vakuutusyhtiöiden toimintaa säätelevistä laeista ja valvonnasta huolimatta on kuitenkin mahdollista, että vakuutusyhtiön jouduttua selvitystilaan tai konkurssiin, vakuutusyhtiön varat eivät riitä kattamaan vakuutus sopimuksiin perustuvia vastuita. Tällaisten tilanteiden varalta on vakuutuksenottajien ja vakuutettujen suojaamiseksi taloudellisilta menetyksiltä luotu yhteisvastuu- ja takuujärjestelmiä.

Lakisääteiseen yhteisvastuuseen perustuva takuujärjestelmä on perinteisesti ollut voimassa lakisääteisessä työeläkevakuutuksessa järjestelmän perustamisesta, vuodesta 1962 lähtien. Työeläkelaitosten välisestä yhteistakuusta säädetään työntekijän eläkelaiassa (395/2006), jonka mukaan, jos eläkelaitoksen konkurssin johdosta eläke tai työntekijäin eläkelain mukainen lisäetu jäisi kokonaan tai osittain turvaamatta, vastaavat siitä tai sen osasta eläkelaitokset yhteisesti.

Lakisääteinen tapaturmavakuutus on osa lakisääteistä sosiaaliturvaa. Myös liikenne- ja potilasvakuutus muistuttavat eräiltä ominaisuuksiltaan sosiaaliturvaa. Kyse on pakollisista vakuutuksista, joiden ensisijainen tarkoitus on korvata henkilöihin kohdistuvat tapaturmat ja vahingot sekä turvata vakuutetun toimeentulo, jos tapaturmasta tai vahingosta seuraa työkyvyttömyys. Näiden vakuutusjärjestelmien luonteesta johtuen korvauksensaajien oikeus täysimääräiseen korvaukseen on turvattava vapaaehtoisia vakuutuksia paremmin vakuutusyhtiön selvitystilassa tai konkurssissa.

Lakisääteisten vahinkovakuutusten (lakisääteinen tapaturmavakuutus, liikennevakuutus ja potilasvakuutus) yhteisvastuujärjestelmä perustettiin 1 päivänä tammikuuta 1997 voimaan tulleella lainsäädännöllä. Tapaturmavakuutuslakiin (608/1948), liikennevakuutuslakiin (279/1959) ja potilasvahinkolakiin (585/1986) lisättiin tuolloin säännökset kyseistä lakisääteistä vakuutustoimintaa harjoittavien vakuutusyhtiöiden yhteisvastuusta siinä tapauksessa, että jonkin vakuutusyhtiön selvitystilan tain konkurssin johdosta lain mukainen korvaus jää joko osittain tai kokonaan turvaamatta. Turvaamatta jäävä osuus rahoitetaan perimällä vuosittain yhteistakuumaksu niiltä vakuutusyhtiöiltä, jotka harjoittavat kyseistä vakuutustoimintaa maksuunpanovuonna.

Lakisääteisten vahinkovakuutusten yhteisvastuujärjestelmää luotaessa pidettiin tärkeänä, että järjestelmästä mahdollisesti tulevaisuudessa realisoituihin vastuisiin on hyvä varautua ennakolta, koska siitä mahdollisesti aiheutuvat lisävastuut saattavat realisoitua ajankohtana, jolloin vakuutusyhtiöiden ja vakuutuksenottajien kantokyky on tavallista huonompi. Ennakkovarautuminen toteutettiin siten, että suomalaisilta ja Suomessa vakuutusliikettä harjoittavilta kolmannen maan vakuutusyhtiöiltä edellytettiin liikennevakuutuksen ja lakisääteisen tapaturmavakuutuksen osalta, että ne varautuvat yhteistakuumaksusta mahdollisesti myöhemmin aiheutuvaan maksurasitukseen siten, että vakuutusyhtiön taseeseen varataan vakuutuslajikohtainen yhteistakuuerä. Potilasvakuutuksen rahoitusjärjestelmän erityispiirteiden vuoksi tällaista ennakkovarausta ei edellytetty potilasvakuutuksessa. Järjestelmä eroaa työeläkejärjestelmästä voimassa olevasta yhteisvastuujärjestelmästä, joka perustuu yksinomaan vakuutusyhtiön konkurssiin asettamisen jälkeen määrättävään maksuvelvollisuuteen.

Yhteistakuuerää voidaan käyttää ainoastaan yhteistakuumaksusta johtuvan maksuvelvollisuuden täyttämiseksi ja sitä on tällä hetkellä kartutettava 3,5 prosentilla vuosittain. Yhteistakuuerän määrä on vuosittain kuitenkin

enintään kolme prosenttia vastuvelasta, mutta se ei kuitenkaan saa olla pienempi kuin edellisenä vuonna. Vakuutusyhtiön taseessa yhteistakuuerä sisällytetään korvausvastuuseen. Yhteistakuuerän suuruus lakisääteisen tapaturmavakuutuksen osalta oli vuonna 2009 yhteensä noin 68 milj. euroa ja liikennevakuutuksen osalta noin 54 milj. euroa.

2 Ehdotetut muutokset

Lakisääteisten vahinkovakuutusten yhteisvastuujärjestelmä on ollut voimassa 13 vuotta. Tänä aikana järjestelmään ei ole tarvinnut turvautua. Ehdotuksella ei ole tarkoitus muuttaa varsinaista lakisääteisten vahinkovakuutusten yhteisvastuujärjestelmää, vaan ainoastaan poistaa yhteistakuuerän muodossa tapahtuva ennakkovarautuminen. Muilta osin yhteisvastuujärjestelmä säilyy nykyisessä muodossa.

Järjestelmään sisältyvä yhteistakuuerää koskeva säätely on osoittautunut osin epätarkoituksenmukaiseksi.

Ensiksikin vakuutusyhtiölle, joka on aloittanut lakisääteisen tapaturmavakuutuksen tai liikennevakuutuksen harjoittamisen Suomessa vuoden 1997 jälkeen, ei lainkaan kartu yhteistakuuerää, koska erä rahoitettiin tavoitetasolleen (3 prosenttia vastuvelasta) käyttöönottovuonna 1997. Sen jälkeen on ollut kartutettava vain voimassa olevaa yhteistakuuerää. Lisäksi yhteistakuuerästä olisi vakuutusyhtiölle käyttöä vain lyhyen aikavälin likviditeetin turvaamisessa, koska lain mukaan erä on kartutettava ennalleen jo saman tilikauden aikana, jona sitä on käytetty yhteistakuumaksun rahoittamiseen.

Vakuutusyhtiöllä, joka lopettaa liikennetai tapaturmavakuutusliikkeen merkitsemisen, saattaa olla taseessaan huomattavan suuruinen yhteistakuuerä, jota yhtiö ei lain mukaan voi käyttää muuhun tarkoitukseen. Siten yhtiön supistaessa toimintaansa yhteistakuuerä pysyy entisellä tasollaan, mutta yhtiön osuus yhteisvastuusta pienenee vakuutusmaksujen suhteessa.

Yhteistakuuerän ylläpitämistä ei voida vaatia ulkomaisilta ETA-vakuutusyhtiöiltä, koska näiden toimintaa koskevat säännökset määräytyvät yhtiön kotivaltion lainsäädän-

nön mukaan ja niiden valvonta kuuluu kotivaltion valvontaviranomaisille.

Merkittävä epätarkoituksenmukaisuus liittyy mahdolliseen vakuutuskanan siirtoon Suomen rajojen ulkopuolelle. Lain mukaan yhteistakuuerä siirtyy siirtyvän vakuutuskanan mukana. Suomen laki edellyttää, että yhteistakuuerään ei saa käyttää muuhun tarkoitukseen kuin yhteisvastuun mukaisen maksuvelvollisuuden täyttämiseen. Yhteistakuuerän käyttöä ei kuitenkaan voida rajoittaa eikä valvoa sen jälkeen, kun erä on siirtynyt Suomen rajojen ulkopuolelle. Tällaista tilannetta ei vielä ole syntynyt yhteistakuuerää koskevan lainsäädännön ollessa voimassa.

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi vakuutus- ja jälleenvakuutustoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta (2009/138/EY), jonka saattamista kansallisesti voimaan Suomessa valmistellaan parhaillaan, ei sisällä yhteistakuuerää vastaavaa erää vakuutusyhtiön vakavaraisuuslaskennassa.

Esitystä valmisteltaessa on käyty läpi eri ratkaisuvaihtoehtoja yhteistakuuerää koskeville kysymyksille. Yksi vaihtoehto on, että koko yhteistakuuerästä luovutaan ja palautetaan varat niille tahoille, joilta ne on aikanaan kerätty. Tätä ratkaisua puoltaa muun muassa se, että lakisääteisessä työeläkevakuutuksessaan ei ole yhteistakuuerän kaltaista etukäteisrahoitusta.

Toisena ratkaisuvaihtoehtona on se, että yhteistakuuerä säilytetään nykyisessä muodossaan, mutta yritetään ratkaista siihen liittyvät ongelmat. Tämä ratkaisuvaihtoehto ei todennäköisesti ole toimiva.

Kolmantena vaihtoehtona on esitetty, että perustetaan erillinen yhteistakuurahasto, jonne yhteistakuuerät vakuutusyhtiöiden taseista siirretään. Tämän vaihtoehdon myönteisenä puolena on se, että erillinen rahasto tukee yhteisvastuun likvidisyyttä ja että ulkomaistenkin yhtiöiden olisi osallistuttava sen rahoittamiseen. Kielteisenä puolena on se, että rahastolle olisi rakennettava oma organisaatio ja hallinto, mikä aiheuttaisi ylimääräisiä kustannuksia.

Hallituksen esityksessä on lähtökohtana, että yhteistakuuerästä luovutaan ja erään karttuneet varat palautetaan niille tahoille joilta ne aikanaan on kerätty. Lakisääteisessä

tapaturmavakuutuksessa yhteistakuuerän alkurahoitus kerättiin aikanaan osaksi vakuutusnottajilta vakuutusmaksujen yhteydessä ja osa rahoitettiin vakuutusyhtiöiden niin sanotusta jakojärjestelmäsaldosta, joka tällöin oli ylijäämäinen, eli velkaa vakuutusnottajille. Liikennevakuutuksessa yhteistakuuerän alkurahoitus tapahtui yhtiön sisäisenä siirtona kunkin vakuutusyhtiön tasoitusmäärästä. Käytännössä varojen palauttaminen tarkoittaa sitä, että tapaturmavakuutuslaissa säädettyjen vakuutusten lain voimaantuloon mennessä karttunut yhteistakuuerä siirretään vakuutusyhtiön korvausvastuusta velaksi tapaturmavakuutuslain 60 b §:n 3 momentin mukaiseen yhtiökohtaiseen jakojärjestelmäsaldoon, mikä laskee vakuutusnottajan maksamaa vakuutusmaksua. Liikennevakuutuksessa yhteistakuuerä palautetaan takaisin tasoitusmäärään.

Esityksen johdosta vakuutusyhtiölakia on muutettava siten, että laista poistetaan maininnat yhteistakuuerästä ja että lain voimaantulosäännöksessä säädetään, miten lain voimaantuloon mennessä karttuneet yhteistakuuerät puretaan. Esityksessä ehdotetaan, että vakuutusyhtiölain 9 luvun yhteistakuuerän sisältöä koskeva 5 § kumotaan sekä että lain 9 luvun 3 §:stä, 19 luvun 3 §:stä, 20 luvun 2 ja 3 §:stä, 21 luvun 1 ja 2 §:stä sekä 23 luvun 21 §:stä poistetaan maininnat yhteistakuuerästä.

3 Esityksen vaikutukset

Uudistuksella ei ole valtiontaloudellisia vaikutuksia eikä juurikaan vaikutuksia kuntien talouteen lukuun ottamatta alentavaa vaikutusta lakisääteisen tapaturmavakuutuksen vakuutusmaksuihin. Vakuutusnottajien osalta esitys merkitsee sitä, että lakisääteisessä tapaturmavakuutuksessa vapautuu noin 68 milj. euron yhteistakuuerä, jonka kolmen vuoden aikana tasaisesti palautettuna jakojärjestelmään pitäisi laskea vakuutusnottajan maksamaa vakuutusmaksua noin 3,5 prosenttia vuodessa. Järjestely osaltaan tukee yritysten rahoitustilannetta ja vähentää tapaturmavakuutuksesta aiheutuvaa maksurasitusta. Liikennevakuutuksessa yhteistakuuerä palautetaan tasoitusmäärään, jolla lain mukaan tarkoitetaan runsasvahinkoisten vuosien va-

ralle laskettua määrää. Liikennevakuutuksessa yhteistakuuerän palauttamisella ei siis ole suoraa vaikutusta vakuutusmaksuihin.

4 Asian valmistelu

Sosiaali- ja terveysministeriö asetti 7 päivänä lokakuuta 2009 työryhmän, jonka päätehtävänä on tehdä tarvittavat lainsäädäntöehdotukset Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivistä vakuutus- ja jälleenvakuutus aloittamisesta ja harjoittamisesta (2009/138/EY) johtuen. Lisäksi työryhmälle annettiin tehtäväksi ratkaista eräitä muitakin vakuutusyhteisölainsäädännössä avoimina olevia kysymyksiä, joista yhtenä työryhmän asettamispäätöksessä mainitaan lakisääteisten vahinkovakuutusten yhteistakuuerä. Työryhmä jaettiin toimeksiannossa johtoryhmään ja neljään alatyöryhmään, joista yksi on keskittynyt yhteistakuuerää ja tasoitusmäärää koskevien kysymysten ratkaisuun. Johtoryhmässä ovat edustettuina sosiaali- ja terveysministeriö, oikeusministeriö, valtiovarainministeriö, Finanssivalvonta, Finanssialan Keskusliitto, Lähivakuutus osk ja Työeläkevakuuttajat TELA. Yhteistakuuerää ja tasoitusmäärää käsittelevässä alatyöryhmässä ovat edustettuina sosiaali- ja terveysministeriö, valtiovarainministeriö, Finanssivalvonta, Finanssialan Keskusliitto, Tapaturmavakuutuslaitosten liitto, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry, Toimihenkilökeskujärjestö STTK ry, Akava ry sekä Elinkeinoelämä keskusliitto. Hallituksen esityksen asiasisältö perustuu tässä alatyöryhmässä käytyihin keskusteluihin. Asiaa valmisteltaessa alatyöryhmässä on kuultu Kuluttajavirastoa. Esitysehdotus on käsitelty myös työryhmän johtoryhmässä. Esitys on viimeistelty virkatyönä sosiaali- ja terveysministeriössä.

Esityksestä on pyydetty lausunnot oikeusministeriöltä, valtiovarainministeriöltä, Finanssivalvonnalta, Finanssialan keskusliitto ry:ltä, Liikennevakuutuskeskukselta, Tapaturmavakuutuslaitosten liitolta, Elinkeinoelämän keskusliitolta, AKAVA ry:ltä, Suomen Ammattijärjestöjen Keskusliitto SAK ry:ltä ja Toimihenkilöjärjestö STTK ry.

Lausunnonantajat suhtautuivat myönteisesti esityksen antamiseen. Lausunnoissa esitetyt näkökohdat on tarpeellisin osin otettu huomioon hallituksen esityksessä.

5 Voimaantulo

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 31 päivänä joulukuuta 2010.

Voimaantulosäännöksen 2 momentissa säädetäisiin tapaturmavakuutuslaissa säädettyjen vakuutusten lain voimaantuloon mennessä karttuneen yhteistakuuerän purkamisesta. Ehdotuksen mukaan yhteistakuuerä siirrettäisiin tapaturmavakuutuslain mukaista vakuutusta harjoittavien vakuutusyhtiöiden korvausvastuusta velaksi tapaturmavakuutuslain 60 b §:n 1 momentissa säädetyn jakojärjestelmän saman pykälän 3 momentissa säädettyyn vakuutusyhtiökohtaiseen jakojärjestelmäsaldoon. Jakojärjestelmällä tarkoitetaan rahoitusmenettelyä, jossa myöhemmin maksettavaksi tulevia korvauksia ei rahastoida etukäteen. Jakojärjestelmän piiriin kuuluvat korvaukset (jakojärjestelmäkorkvaukset) kateetaan niiden vuosittaista määrää vastaavalla jakojärjestelmämaksulla. Vakuutusyhtiöt voivat sisällyttää jakojärjestelmämaksun vakuutusmaksun perimäänsä vakuutusmaksuun ja sen suhteellinen osuus vakuutusmaksusta on kaikissa vakuutusyhtiöissä sama. Yhteistakuuerän siirtäminen velaksi jakojärjestelmäsaldoon merkitsee tämän saldovalan purkamisesta johtuvaa tapaturmavakuutuksen jakojärjestelmämaksun alenemista ja tätä kautta myös vakuutusmaksujen alenemista vapautuvaa yhteistakuuerää vastaavalla määrällä. Koska vakuutusyhtiökohtaiset jakojärjestelmäsaldot tasataan vuosittain vakuutusyhtiöiden vakuutusmaksutulojen suhteessa, suhteellinen vakuutusmaksualennus on sama kaikissa vakuutusyhtiöissä. Karttuneen yhteistakuuerän siirtoa vastaava määrä kirjataan vakuutusyhtiössä kuluksi tuloslaskelman kohtaan "muut vakuutustekniset kulut". Edeltävän tilikauden lopun yhteistakuuerää vastaava määrä merkitään tuotoksi tuloslaskelman kohtaan "muut vakuutustekniset tuotot".

Voimaantulosäännöksen 3 momentissa säädetäisiin tapaturmavakuutuslaissa säädettyjen vakuutusten yhteistakuuerän purkamisen

aikataulusta. Ehdotuksen mukaan yhteistakuuerä purettaisiin asteittain kolmen vuoden aikana vuosina 2011—2013. Vuonna 2011 yhteistakuuerää käytettäisiin jakojärjestelmämaksun alentamiseen yksi kolmasosa, vuonna 2012 puolet erän jäljellä olevasta määrästä ja 2013 erän jäljellä oleva määrä. Lisäksi 31 päivänä joulukuuta 2011 jäljellä olevalle yhteistakuuerän määrälle hyvitetäisiin tapaturmavakuutuslain 60 b §:n 7 momentissa säädetty korko 1 päivän tammikuuta 2011 ja 31 päivän joulukuuta 2011 väliseltä ajalta ja 31 päivänä joulukuuta 2012 jäljellä olevalle määrälle 1 päivän tammikuuta 2012 ja 31 päivän joulukuuta 2012 väliseltä ajalta. Lisäksi ehdotetaan, että tapaturmavakuutuslain 60 b §:n 2 momentin mukaisesta suhdeluvusta johtuva yhteistakuuerän loppusaldo joulukuun 31 päivänä 2013 jää jakojärjestelmäsaldoon.

Voimaantulosäännöksen 4 momentissa säädetäisiin liikennevakuutuslain mukaisten vakuutusten yhteistakuuerän purkamisesta. Ehdotuksen mukaan liikennevakuutuslaissa säädettyjen vakuutusten 31 päivään joulukuuta 2010 mennessä karttunut yhteistakuuerä siirretään tämän lain voimaan tullessa liikennevakuutuslain mukaista vakuutusta harjoittavan vakuutusyhtiön vakuutusyhtiölain 9 luvun 4 §:n mukaiseen, vakuutuslajiryhmää "moottoriajoneuvon vastuu", koskevaan tasoitusmäärään. Vakuutuslajiryhmästä "moottoriajoneuvon vastuu" säädetään sosiaali- ja terveysministeriön vahinkovakuutusyhtiön oikaistun vakavaraisuuspääoman rajojen, tasoitusmäärän ja sen rajojen laskennasta sekä laskennan laskuperusteista annetun asetuksen (622/2008) liitteessä 1.

Vahinkovakuutusyhtiössä tasoitusmäärä lasketaan lajiryhmittäin ja tilinpäätöksessä esitettävä tasoitusmäärän kokonaismäärä saadaan lajiryhmittäisten laskennallisten tasoitusmäärien summasta. Yhtiössä eri lajiryhmien tasoitusmäärää ei pidetä erillisinä erinä; jos jonkin lajiryhmän laskennallinen tasoitusmäärä on negatiivinen, netotetaan negatiivinen tasoitusmäärä muiden lajiryhmien positiivista arvoa vastaan. Käytännössä negatiivinen laskennallinen tulos esitetään lajiryhmän osalta nollassa ja muiden lajiryhmien tasoitusmääräeriä pienennetään vastaavasti.

Liikennevakuutuksessa yhteistakuuerän alkurahoitus muodostettiin yhtiön tasoitusmäärästä. Käytännössä tämä tehtiin muuttamalla vakuutuslajiryhmän ”moottoriajoneuvon vastuu” kohdalla laskennallisen tasoitusmäärän siirtokaavaa niin, että laskennallinen tasoitusmäärä pieneni liikennevakuutuksen yhteistakuuerän verran. Tämä on jonkin yhtiön kohdalla voinut johtaa siihen, että tämän lajiryhmän laskennallinen tasoitusmäärä on tullut negatiiviseksi, joten käytännössä liikennevakuutuksen yhteistakuuerän alkurahoitusta on voinut tulla myös muilta vakuutuslajeilta kuin liikennevakuutukselta. Tämän takia voimaantulosäännöksen 4 momentissa säädetään, että liikennevakuutuksen yhteistakuuerää voidaan Finanssivalvonnan suostumuksella siirtää myös muiden vakuutuslajiryhmien tasoitusmäärään, jos yhtiö niin haluaa.

Edeltävän tilikauden lopun yhteistakuuerää vastaava määrä merkitään tuotoksi tuloslaskelman kohtaan ”muut vakuutustekniset tuotot”.

6 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Perustuslain ja säätämisyjärjestyksen kannalta keskeinen kysymys ehdotuksessa liittyy perustuslain 15 §:ssä säädettyyn omaisuuden suojaan. Mainitun lainkohdan mukaan jokaisen omaisuus on suojattu.

Esityksessä ehdotetaan, että vakuutusyhtiöiden taseissa olevat yhteistakuuerät puretaan ja niihin sisältyvät varat palautetaan niille, joilta ne on aikanaan kerätty. Omaisuuden suojaan ehdotus liittyy siltä osin kuin kysymys on siitä, voidaanko yhteistakuuerän käyttötarkoituksesta luopua lailla siten, että erän luonne muuttuu alkuperäiseen verrattuna sekä siitä, missä määrin yksityisoikeudellisen yrityksen osalta voidaan säätää yhteistakuuerän purkamisen yhteydessä vapautuvien varojen käytöstä.

Vakuutusyhtiöiden toiminta on perinteisesti raskaasti säänneltyä vakuutuksenottajien ja vakuutettujen etujen turvaamiseksi. Myös yhteistakuuerän purkamisessa on kysymys enemmänkin siitä, minkälainen riskiaseman muutos vakuutettujen etujen turvaamiseen voidaan hyväksyä, kuin omaisuuden suojan periaatteesta, jonka muuttaminen edellyttäisi perustuslain lainsäätämisyjärjestyksiä. Yhteistakuuerää koskevat 9 luvun 3 ja 5 § on säädetty tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä. Myös säännösten muuttaminen voi tapahtua samassa järjestyksessä.

Hallitus katsoo, että esitykseen sisältyvä lakiehdotus voidaan käsitellä tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki**vakuutusyhtiölain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan vakuutusyhtiölain (521/2008) 9 luvun 5 § sekä
muutetaan 9 luvun 3 §, 19 luvun 3 §, 20 luvun 2 ja 3 §, 21 luvun 1 ja 2 § sekä 23 luvun 21 §
 seuraavasti:

9 luku

Vastuuvelka

3 §

Korvausvastuu

Korvausvastuu vastaa sattuneiden vakuutustapahtumien johdosta suoritettavia, mak-
 samatta olevia korvaus- ja muita määriä sekä
 tasoitusmäärää.

19 luku

**Sulautuminen ja vähemmistöosakkeiden
 lunastaminen**

3 §

*Sulautumissuunnitelma ja tilintarkastajan
 lausunto*

Sen lisäksi, mitä siitä osakeyhtiölain 16 lu-
 vun 3 §:ssä säädetään, sulautumissuunnitel-
 massa on oltava:

- 1) ehdotus sulautuvan yhtiön vakuutuskan-
 nan sekä muiden varojen ja velkojen siirty-
 misestä vastaanottavalle yhtiölle;
- 2) selvitys siirtyvästä tasoitusmäärästä;
- 3) selvitys tämän luvun 2 §:n 3 momentissa
 mainituista seikoista, jos vastaanottava yhtiö
 on keskinäinen vakuutusyhtiö; sekä
- 4) selvitys siitä, että vastaanottava yhtiö
 täyttää sulautumisen jälkeen 10 luvun ja elä-
 kelaitosten vakavaraisuusrajan laskemisesta
 ja vastuuvelan kattamisesta annetun lain
 (1114/2006) vastuuvelan katetta koskevat

vaatimukset sekä tämän lain 11 ja 12 luvussa,
 työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa ja
 eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemi-
 sesta ja vastuuvelan kattamisesta annetussa
 laissa säädetyt vakavaraisuusvaatimukset.

Mitä osakeyhtiölain 16 luvun 4 §:n 1 mo-
 mentissa säädetään tilintarkastajan lausun-
 nosta, sovelletaan vastaavasti vakuutusyhtiö-
 öön kuitenkin siten, että tilintarkastajalta
 edellytetään tämän lain 7 luvun 3 §:n mu-
 kaista pätevyyttä.

20 luku

Vakuutusosakeyhtiön jakautuminen

2 §

*Jakautuminen ja jakautumisen toteuttamista-
 vat*

Vakuutusosakeyhtiö (*jakautuva yhtiö*) voi
 jakautua siten, että jakautuvan yhtiön vakuu-
 tuskanta sekä muut varat ja velat osittain tai
 kokonaan siirtyvät selvitysmenettelyttä yh-
 delle tai useammalle vakuutusosakeyhtiölle
 (*vastaanottava yhtiö*). Vastaanottavana yh-
 tiönä voi olla myös muu osakeyhtiö, jos sille
 ei jakautumisessa siirry vakuutuskantaa tai
 sen osaa.

Jakautuvan yhtiön osakkeenomistajat saa-
 vat vastikkeena vastaanottavan yhtiön osak-
 keet. Jakautumisvastike saa olla myös rahaa,
 muuta omaisuutta ja sitoumuksia.

Vastaanottavalle vakuutusosakeyhtiölle on
 myös siirrettävä jaettavaa vakuutuskantaa
 vastaava osa jakautuvan yhtiön tasoitusmää-
 rästä.

Jakautumisen toteuttamistavoista säädetään osakeyhtiölain 17 luvun 2 §:ssä.

3 §

Jakautumissuunnitelma ja tilintarkastajan lausunto

Sen lisäksi, mitä siitä osakeyhtiölain 17 luvun 3 §:ssä säädetään, jakautumissuunnitelmassa on lisäksi oltava:

1) ehdotus jakautuvan yhtiön vakuutuskannan sekä muiden varojen ja velkojen jakamisesta kullekin jakautumiseen osallistuvalla yhtiöllä;

2) selvitys siirtyvästä tasoitusmäärästä; ja

3) selvitys siitä, että jakautumiseen osallistuvat yhtiöt täyttävät jakautumisen jälkeen tämän lain 10 luvun ja eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetun lain vastuuvelan katetta koskevat vaatimukset sekä tämän lain 11 ja 12 luvussa, työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa ja eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetussa laissa säädettyt vakavaraisuusvaatimukset.

Mitä osakeyhtiölain 17 luvun 4 §:n 1 momentissa säädetään tilintarkastajan lausunnosta, sovelletaan vastaavasti vakuutusyhtiöön kuitenkin siten, että tilintarkastajalta edellytetään tämän lain 7 luvun 3 §:n mukaista pätevyyttä.

21 luku

Vakuutuskannan luovuttaminen

1 §

Yleiset säännökset

Vakuutusyhtiö (*luovuttava yhtiö*) voi luovuttaa vakuutuskantansa toiselle vakuutusyhtiölle (*vastaanottava yhtiö*).

Luovutettaessa vakuutuskannan osa noudatetaan vastaavasti, mitä vakuutuskannan luovuttamisesta säädetään.

Vastaanottavalle yhtiölle on myös siirrettävä luovutettavaa vakuutuskantaa vastaava osa luovuttavan yhtiön tasoitusmäärästä. Vakuutuskannan luovuttaminen voidaan toteut-

taa, vaikka luovuttava yhtiö on asetettu selvitystilaan.

2 §

Vakuutuskannan luovutusta koskeva suunnitelma

Luovuttavan ja vastaanottavan yhtiön hallitusten on laadittava kirjallinen vakuutuskannan luovutusta koskeva suunnitelma, joka on päivättävä ja allekirjoitettava.

Vakuutuskannan luovuttamista koskevassa suunnitelmassa on oltava:

1) luovuttavan ja vastaanottavan yhtiön toiminimet, yritys- ja yhteisötunnukset tai vastaavat yksilöintitiedot ja kotipaikat;

2) selvitys vakuutuskannan luovuttamisen syystä;

3) tarvittaessa ehdotus vastaanottavan yhtiön yhtiöjärjestyksen muutoksesta;

4) ehdotus vakuutuskannan luovuttamisesta mahdollisesti suoritettavasta vastikkeesta ja sen ehdoista;

5) selvitys luovuttavan ja vastaanottavan yhtiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenelle, toimitusjohtajalle, tilintarkastajalle ja 3 §:ssä tarkoitetulle tilintarkastajalle annettavista erityisistä eduista ja oikeuksista;

6) selvitys siitä, mitä on sovittu luovutettavaan vakuutukseen perustuvasta osakkuudesta vastaanottavassa yhtiössä, jos vastaanottava yhtiö on keskinäinen vakuutusyhtiö;

7) selvitys luovutettavasta vakuutuskannasta ja sen katteena siirrettäväksi sovitusta varallisuudesta;

8) selvitys siirtyvästä tasoitusmäärästä;

9) selvitys siitä, että luovuttava vakuutusyhtiö, joka ei ole selvitystilassa, ja vastaanottava vakuutusyhtiö täyttävät luovutuksen jälkeen 10 luvun ja eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetun lain vastuuvelan katetta koskevat vaatimukset sekä tämän lain 11 ja 12 luvussa, työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa ja eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetussa laissa säädettyt vakavaraisuusvaatimukset;

10) selvitys keskinäisen vakuutusyhtiön taakuupääoman takaisin maksamisesta 4 §:n 4 momentissa tarkoitetussa tilanteessa; sekä

11) ehdotus suunnitellusta vakuutuskannan luovutusajankohdasta.

23 luku

Selvitystila ja konkurssi

21 §

Muiden kuin lakisääteisten vakuutusten lakkaaminen ja lakisääteisten vakuutusten jatkuminen

Jos suunnitelmaa vakuutuskannan luovuttamisesta ei saada aikaan, Finanssivalvonnan on määrättävä ajankohta, jolloin muut kuin liikennevakuutuslain, potilasvahinkolain ja tapaturmavakuutuslain mukaiset vakuutukset lakkaavat olemasta voimassa. Ajankohta voi olla enintään kolme vuotta selvitystilan aloittamisen jälkeen. Finanssivalvonta voi erityisesti syystä siirtää vakuutusten lakkaamiselle määräämäänsä ajankohtaa vielä enintään kahdeksi vuodeksi ensin määrätystä ajankohdasta lukien. Työeläkevakuutusyhtiön selvitystilassa Finanssivalvonta ei voi määrätä vakuutuksia lakkaamaan, vaan yhtiön omaisuus on käytettävä 22 §:n 4 momentin mukaisesti.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, Finanssivalvonnan on määrättävä ajankohta, jolloin liikennevakuutuslain, potilasvahinkolain ja tapaturmavakuutuslain mukaisten vakuutusten vakuutuskanta ja sitä vastaava suhteellinen osuus vakuutusyhtiön omaisuudesta siirretään yhtiöstä Liikennevakuutuskeskuksen, Potilasvakuutuskeskuksen ja Tapaturmavakuutuslaitosten liiton hallinnoitavaksi. Vakuutuskannan ja sitä vastaavan omaisuuden siirtämisestä on soveltuvin osin muutoin voimassa, mitä 21 luvun 4 §:n 1–3 momentissa ja 5 §:ssä säädetään vakuutuskannan luovuttamisesta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tapaturmavakuutuslaissa säädettyjen vakuutusten ennen 31 päivää joulukuuta 2010 9 luvun 5 §:n mukaisesti karttunut yhteistakuu-

erä siirretään tämän lain voimaan tullessa tapaturmavakuutuslain mukaista vakuutusta harjoittavan vakuutusyhtiön korvausvastuusta velaksi tapaturmavakuutuslain 60 b §:n 3 momentin mukaiseen yhtiökohtaiseen jakojärjestelmäsaldoon. Karttuneen yhteistakuuerän siirtoa vastaava määrä kirjataan vakuutusyhtiössä kuluksi tuloslaskelman kohtaan "muut vakuutustekniset kulut". Edeltävä tilikauden lopun yhteistakuuerää vastaava määrä merkitään tuotoksi tuloslaskelman kohtaan "muut vakuutustekniset tuotot".

Vakuutusyhtiöiden jakojärjestelmäsaldoihin siirtyneiden yhteistakuuerien määrästä käytetään tapaturmavakuutuslain 60 b §:n 2 momentin mukaisen jakojärjestelmämaksun alentamiseen vuonna 2011 yksi kolmasosa, vuonna 2012 puolet erän jäljellä olevasta määrästä ja 2013 erän jäljellä oleva määrä. Lisäksi 31 päivänä joulukuuta 2011 jäljellä olevalle yhteistakuuerän määrälle hyvitetään tapaturmavakuutuslain 60 b §:n 7 momentissa säädetty korko 1 päivän tammikuuta 2011 ja 31 päivän joulukuuta 2011 väliseltä ajalta ja 31 päivänä joulukuuta 2012 jäljellä olevalle määrälle 1 päivän tammikuuta 2012 ja 31 päivän joulukuuta 2012 väliseltä ajalta. Tapaturmavakuutuslain 60 b §:n 2 momentin mukaisesta suhdeluvusta johtuva yhteistakuuerän loppusaldo joulukuun 31 päivänä 2013 jää tapaturmavakuutuslain 60 b §:n mukaiseen jakojärjestelmäsaldoon.

Liikennevakuutuslaissa säädettyjen vakuutusten ennen 31 päivää joulukuuta 2010 karttunut yhteistakuuerä siirretään tämän lain voimaan tullessa liikennevakuutuslain mukaista vakuutusta harjoittavan vakuutusyhtiön 9 luvun 4 §:n mukaiseen vahinkovakuutusyhtiön oikaistun vakavaraisuuspääoman rajojen, tasoitusmäärän ja sen rajojen laskennasta sekä laskennan laskuperusteista annetun sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen (622/2008) liitteen 1 mukaisen vakuutuslajiryhmän "moottoriajoneuvon vastuu" tasoitusmäärään. Jos yhteistakuuerä on alkujaan muodostettu käyttäen muidenkin vakuutuslajien osuutta tasoitusmäärästä, vakuutusyhtiö voi hakea Finanssivalvonnan vahvistusta sellaisille tasoitusmäärän laskuperusteille, joiden mukaan näitä vakuutuslajeja vastaava osa yhteistakuuerästä siirretään kyseisten vakuutuslajien osuuteen tasoitusmäärästä. Edel-

tävän tilikauden lopun yhteistakuuerää vastaava määrä merkitään tuotoksi tuloslaskelman kohtaan ”muut vakuutustekniset tuotot”.

Helsingissä 1 päivänä lokakuuta 2010

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Sosiaali- ja terveysministeri *Juha Rehula*

*Liite
Rinnakkaisteksti*

Laki

vakuutusyhtiölain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan vakuutusyhtiölain (521/2008) 9 luvun 5 § sekä
muutetaan 9 luvun 3 §, 19 luvun 3 §, 20 luvun 2 ja 3 §, 21 luvun 1 ja 2 § sekä 23 luvun 21 §
seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

9 luku

9 luku

Vastuovelka

Vastuovelka

3 §

3 §

Korvausvastuu

Korvausvastuu

Korvausvastuu vastaa sattuneiden vakuustapahtumien johdosta suoritettavia, maksamatta olevia korvaus- ja muita määriä, tasoitusmäärää sekä liikennevakuutuslain ja tapaturmavakuutuslain mukaisten vakuutusten yhteistakuuerää.

Korvausvastuu vastaa sattuneiden vakuustapahtumien johdosta suoritettavia, maksamatta olevia korvaus- ja muita määriä sekä tasoitusmäärää.

5 §

Yhteistakuuerä

(kumotaan)

Vakuutusyhtiön on kartutettava 3 §:ssä tarkoitettuun korvausvastuuseen sisältyvää yhteistakuuerää liikennevakuutuslain 19 d §:ssä ja tapaturmavakuutuslain 38 c §:ssä tarkoitettua maksuvelvollisuuden varalta. Yhteistakuuerää voidaan käyttää ainoastaan edellä mainitun maksuvelvollisuuden täyttämiseksi.

Yhteistakuuerän suuruus tilinpäätöksessä on edellisen tilinpäätöksen mukainen määrä lisättyinä vuotuisella korolla, jonka määrä on sama kuin 10 §:n 4 momentissa tarkoitettu enimmäiskorko. Yhteistakuuerän määrä ei kuitenkaan saa olla suurempi kuin kolme prosenttia kyseisen vakuutuslajin tasoitusmäärällä ja yhteistakuuerällä vähennetyistä vastuu-

velasta paitsi silloin kuin tämä johtaisi pienempään yhteistakuuerään kuin edellisessä tilinpäätöksessä. Yhteistakuuerä ei saa olla pienempi kuin kyseisen vakuutuslajin edellisen tilinpäätöksen mukainen luku.

19 luku

Sulautuminen ja vähemmistöosakkeiden lunastaminen

3 §

Sulautumissuunnitelma ja tilintarkastajan lausunto

Sen lisäksi, mitä siitä osakeyhtiölain 16 luvun 3 §:ssä säädetään, sulautumissuunnitelmassa on oltava:

1) ehdotus sulautuvan yhtiön vakuutuskannan sekä muiden varojen ja velkojen siirtymisestä vastaanottavalle yhtiölle;

2) selvitys siirtyvästä tasoitusmäärästä ja yhteistakuuerästä;

3) selvitys tämän luvun 2 §:n 3 momentissa mainituista seikoista, jos vastaanottava yhtiö on keskinäinen vakuutusyhtiö; sekä

4) selvitys siitä, että vastaanottava yhtiö täyttää sulautumisen jälkeen 10 luvun ja eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetun lain (1114/2006) vastuuvelan katetta koskevat vaatimukset sekä tämän lain 11 ja 12 luvussa, työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa ja eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetussa laissa säädettyt vakavaraisuusvaatimukset.

Mitä osakeyhtiölain 16 luvun 4 §:n 1 momentissa säädetään tilintarkastajan lausunnosta, sovelletaan vastaavasti vakuutusyhtiöön kuitenkin siten, että tilintarkastajalta edellytetään tämän lain 7 luvun 3 §:n mukaista pätevyyttä.

19 luku

Sulautuminen ja vähemmistöosakkeiden lunastaminen

3 §

Sulautumissuunnitelma ja tilintarkastajan lausunto

Sen lisäksi, mitä siitä osakeyhtiölain 16 luvun 3 §:ssä säädetään, sulautumissuunnitelmassa on oltava:

1) ehdotus sulautuvan yhtiön vakuutuskannan sekä muiden varojen ja velkojen siirtymisestä vastaanottavalle yhtiölle;

2) selvitys siirtyvästä tasoitusmäärästä;

3) selvitys tämän luvun 2 §:n 3 momentissa mainituista seikoista, jos vastaanottava yhtiö on keskinäinen vakuutusyhtiö; sekä

4) selvitys siitä, että vastaanottava yhtiö täyttää sulautumisen jälkeen 10 luvun ja eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetun lain (1114/2006) vastuuvelan katetta koskevat vaatimukset sekä tämän lain 11 ja 12 luvussa, työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa ja eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetussa laissa säädettyt vakavaraisuusvaatimukset.

Mitä osakeyhtiölain 16 luvun 4 §:n 1 momentissa säädetään tilintarkastajan lausunnosta, sovelletaan vastaavasti vakuutusyhtiöön kuitenkin siten, että tilintarkastajalta edellytetään tämän lain 7 luvun 3 §:n mukaista pätevyyttä.

20 luku

Vakuutusosakeyhtiön jakautuminen

2 §

Jakautuminen ja jakautumisen toteuttamistavat

Vakuutusosakeyhtiö (*jakautuva yhtiö*) voi jakautua siten, että jakautuvan yhtiön vakuutuskanta sekä muut varat ja velat osittain tai kokonaan siirtyvät selvitysmenettelyttä yhdelle tai useammalle vakuutusosakeyhtiölle (*vastaanottava yhtiö*). Vastaanottavana yhtiönä voi olla myös muu osakeyhtiö, jos sille ei jakautumisessa siirry vakuutuskantaa tai sen osaa.

Jakautuvan yhtiön osakkeenomistajat saavat vastikkeena vastaanottavan yhtiön osakkeet. Jakautumisvastike saa olla myös rahaa, muuta omaisuutta ja sitoumuksia.

Vastaanottavalle vakuutusosakeyhtiölle on myös siirrettävä jaettavaa vakuutuskantaa vastaava osa jakautuvan yhtiön tasoitusmäärästä ja yhteistakuuerästä.

Jakautumisen toteuttamistavoista säädetään osakeyhtiölain 17 luvun 2 §:ssä.

3 §

Jakautumissuunnitelma ja tilintarkastajan lausunto

Sen lisäksi, mitä siitä osakeyhtiölain 17 luvun 3 §:ssä säädetään, jakautumissuunnitelmassa on lisäksi oltava:

1) ehdotus jakautuvan yhtiön vakuutuskanan sekä muiden varojen ja velkojen jakamisesta kullekin jakautumiseen osallistuvalla yhtiölle;

2) selvitys siirtyvästä tasoitusmäärästä ja yhteistakuuerästä; ja

3) selvitys siitä, että jakautumiseen osallistuvat yhtiöt täyttävät jakautumisen jälkeen tämän lain 10 luvun ja eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetun lain vastuuvelan katetta koskevat vaatimukset sekä tämän lain 11 ja

20 luku

Vakuutusosakeyhtiön jakautuminen

2 §

Jakautuminen ja jakautumisen toteuttamistavat

Vakuutusosakeyhtiö (*jakautuva yhtiö*) voi jakautua siten, että jakautuvan yhtiön vakuutuskanta sekä muut varat ja velat osittain tai kokonaan siirtyvät selvitysmenettelyttä yhdelle tai useammalle vakuutusosakeyhtiölle (*vastaanottava yhtiö*). Vastaanottavana yhtiönä voi olla myös muu osakeyhtiö, jos sille ei jakautumisessa siirry vakuutuskantaa tai sen osaa.

Jakautuvan yhtiön osakkeenomistajat saavat vastikkeena vastaanottavan yhtiön osakkeet. Jakautumisvastike saa olla myös rahaa, muuta omaisuutta ja sitoumuksia.

Vastaanottavalle vakuutusosakeyhtiölle on myös siirrettävä jaettavaa vakuutuskantaa vastaava osa jakautuvan yhtiön tasoitusmäärästä.

Jakautumisen toteuttamistavoista säädetään osakeyhtiölain 17 luvun 2 §:ssä.

3 §

Jakautumissuunnitelma ja tilintarkastajan lausunto

Sen lisäksi, mitä siitä osakeyhtiölain 17 luvun 3 §:ssä säädetään, jakautumissuunnitelmassa on lisäksi oltava:

1) ehdotus jakautuvan yhtiön vakuutuskanan sekä muiden varojen ja velkojen jakamisesta kullekin jakautumiseen osallistuvalla yhtiölle;

2) selvitys siirtyvästä tasoitusmäärästä; ja

3) selvitys siitä, että jakautumiseen osallistuvat yhtiöt täyttävät jakautumisen jälkeen tämän lain 10 luvun ja eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetun lain vastuuvelan katetta koskevat vaatimukset sekä tämän lain 11 ja

12 luvussa, työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa ja eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetussa laissa säädettyt vakavaraisuusvaatimukset.

Mitä osakeyhtiölain 17 luvun 4 §:n 1 momentissa säädetään tilintarkastajan lausunnosta, sovelletaan vastaavasti vakuutusyhtiöön kuitenkin siten, että tilintarkastajalta edellytetään tämän lain 7 luvun 3 §:n mukaista pätevyyttä.

12 luvussa, työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa ja eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetussa laissa säädettyt vakavaraisuusvaatimukset.

Mitä osakeyhtiölain 17 luvun 4 §:n 1 momentissa säädetään tilintarkastajan lausunnosta, sovelletaan vastaavasti vakuutusyhtiöön kuitenkin siten, että tilintarkastajalta edellytetään tämän lain 7 luvun 3 §:n mukaista pätevyyttä.

21 luku

Vakuutuskannan luovuttaminen

1 §

Yleiset säännökset

Vakuutusyhtiö (*luovuttava yhtiö*) voi luovuttaa vakuutuskantansa toiselle vakuutusyhtiölle (*vastaanottava yhtiö*).

Luovutettaessa vakuutuskannan osa noudatetaan vastaavasti, mitä vakuutuskannan luovuttamisesta säädetään.

Vastaanottavalle yhtiölle on myös siirrettävä luovutettavaa vakuutuskantaa vastaava osa luovuttavan yhtiön tasoitusmäärästä ja yhteistakuuerästä. Vakuutuskannan luovuttaminen voidaan toteuttaa, vaikka luovuttava yhtiö on asetettu selvitystilaan.

2 §

Vakuutuskannan luovutusta koskeva suunnitelma

Luovuttavan ja vastaanottavan yhtiön hallitusten on laadittava kirjallinen vakuutuskannan luovutusta koskeva suunnitelma, joka on päivättävä ja allekirjoitettava.

Vakuutuskannan luovuttamista koskevassa suunnitelmassa on oltava:

- 1) luovuttavan ja vastaanottavan yhtiön toiminimet, yritys- ja yhteisötunnukset tai vastaavat yksilöintitiedot ja kotipaikat;
- 2) selvitys vakuutuskannan luovuttamisen syystä;
- 3) tarvittaessa ehdotus vastaanottavan yhti-

21 luku

Vakuutuskannan luovuttaminen

1 §

Yleiset säännökset

Vakuutusyhtiö (*luovuttava yhtiö*) voi luovuttaa vakuutuskantansa toiselle vakuutusyhtiölle (*vastaanottava yhtiö*).

Luovutettaessa vakuutuskannan osa noudatetaan vastaavasti, mitä vakuutuskannan luovuttamisesta säädetään.

Vastaanottavalle yhtiölle on myös siirrettävä luovutettavaa vakuutuskantaa vastaava osa luovuttavan yhtiön tasoitusmäärästä. Vakuutuskannan luovuttaminen voidaan toteuttaa, vaikka luovuttava yhtiö on asetettu selvitystilaan.

2 §

Vakuutuskannan luovutusta koskeva suunnitelma

Luovuttavan ja vastaanottavan yhtiön hallitusten on laadittava kirjallinen vakuutuskannan luovutusta koskeva suunnitelma, joka on päivättävä ja allekirjoitettava.

Vakuutuskannan luovuttamista koskevassa suunnitelmassa on oltava:

- 1) luovuttavan ja vastaanottavan yhtiön toiminimet, yritys- ja yhteisötunnukset tai vastaavat yksilöintitiedot ja kotipaikat;
- 2) selvitys vakuutuskannan luovuttamisen syystä;
- 3) tarvittaessa ehdotus vastaanottavan yhti-

ön yhtiöjärjestyksen muutoksesta;

4) ehdotus vakuutuskannan luovuttamisesta mahdollisesti suoritettavasta vastikkeesta ja sen ehdoista;

5) selvitys luovuttavan ja vastaanottavan yhtiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenelle, toimitusjohtajalle, tilintarkastajalle ja 3 §:ssä tarkoitetulle tilintarkastajalle annettavista erityisistä eduista ja oikeuksista;

6) selvitys siitä, mitä on sovittu luovutettavaan vakuutuksiin perustuvasta osakkuudesta vastaanottavassa yhtiössä, jos vastaanottava yhtiö on keskinäinen vakuutusyhtiö;

7) selvitys luovutettavasta vakuutuskannasta ja sen katteena siirrettäväksi sovitusta varallisuudesta;

8) selvitys siirtyvästä tasoitusmäärästä ja yhteistakuuerästä;

9) selvitys siitä, että luovuttava vakuutusyhtiö, joka ei ole selvitystilassa, ja vastaanottava vakuutusyhtiö täyttävät luovutuksen jälkeen 10 luvun ja eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetun lain vastuuvelan katetta koskevat vaatimukset sekä tämän lain 11 ja 12 luvussa, työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa ja eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetussa laissa säädettyt vakavaraisuusvaatimukset;

10) selvitys keskinäisen vakuutusyhtiön taakupääoman takaisin maksamisesta 4 §:n 4 momentissa tarkoitetussa tilanteessa; sekä

11) ehdotus suunnitellusta vakuutuskannan luovutusajankohdasta.

ön yhtiöjärjestyksen muutoksesta;

4) ehdotus vakuutuskannan luovuttamisesta mahdollisesti suoritettavasta vastikkeesta ja sen ehdoista;

5) selvitys luovuttavan ja vastaanottavan yhtiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenelle, toimitusjohtajalle, tilintarkastajalle ja 3 §:ssä tarkoitetulle tilintarkastajalle annettavista erityisistä eduista ja oikeuksista;

6) selvitys siitä, mitä on sovittu luovutettavaan vakuutuksiin perustuvasta osakkuudesta vastaanottavassa yhtiössä, jos vastaanottava yhtiö on keskinäinen vakuutusyhtiö;

7) selvitys luovutettavasta vakuutuskannasta ja sen katteena siirrettäväksi sovitusta varallisuudesta;

8) selvitys siirtyvästä tasoitusmäärästä;

9) selvitys siitä, että luovuttava vakuutusyhtiö, joka ei ole selvitystilassa, ja vastaanottava vakuutusyhtiö täyttävät luovutuksen jälkeen 10 luvun ja eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetun lain vastuuvelan katetta koskevat vaatimukset sekä tämän lain 11 ja 12 luvussa, työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa ja eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetussa laissa säädettyt vakavaraisuusvaatimukset;

10) selvitys keskinäisen vakuutusyhtiön taakupääoman takaisin maksamisesta 4 §:n 4 momentissa tarkoitetussa tilanteessa; sekä

11) ehdotus suunnitellusta vakuutuskannan luovutusajankohdasta.

23 luku

Selvitystila ja konkurssi

21 §

Muiden kuin lakisääteisten vakuutusten lakkaaminen ja lakisääteisten vakuutusten jatkuminen

Jos suunnitelmaa vakuutuskannan luovuttamisesta ei saada aikaan, Vakuutusvalvontaviraston on määrättävä ajankohta, jolloin muut kuin liikennevakuutuslain, potilasvahinkolain ja tapaturmavakuutuslain mukaiset

23 luku

Selvitystila ja konkurssi

21 §

Muiden kuin lakisääteisten vakuutusten lakkaaminen ja lakisääteisten vakuutusten jatkuminen

Jos suunnitelmaa vakuutuskannan luovuttamisesta ei saada aikaan, *Finanssivalvonnan* on määrättävä ajankohta, jolloin muut kuin liikennevakuutuslain, potilasvahinkolain ja tapaturmavakuutuslain mukaiset vakuutukset

vakuutukset lakkaavat olemasta voimassa. Ajankohta voi olla enintään kolme vuotta selvitystilän aloittamisen jälkeen. Vakuutusvalvontavirasto voi erityisestä syystä siirtää vakuutusten lakkaamiselle määräämäänsä ajankohtaa vielä enintään kahdeksi vuodeksi ensin määrätystä ajankohdasta lukien. Työeläkevakuutusyhtiön selvitystilassa Vakuutusvalvontavirasto ei voi määrätä vakuutuksia lakkaamaan, vaan yhtiön omaisuus on käytettävä 22 §:n 4 momentin mukaisesti.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, Vakuutusvalvontaviraston on määrättävä ajankohta, jolloin liikennevakuutuslain, potilasvahinkolain ja tapaturmavakuutuslain mukaisten vakuutusten vakuutuskanta ja sitä vastaava suhteellinen osuus vakuutusyhtiön omaisuudesta siirretään yhtiöstä Liikennevakuutuskeskuksen, Potilasvakuutuskeskuksen ja Tapaturmavakuutuslaitosten liiton hallinnoitavaksi. *Suhteellista osuutta laskettaessa ei oteta huomioon 9 luvun 5 §:ssä tarkoitettua yhteistakuuerää, vaan erää vastaava suhteellinen osuus vakuutusyhtiön omaisuudesta on sellaisenaan käytettävä ensisijaisesti kyseisten lakien perusteella korvaukseen oikeutettujen hyväksi.* Vakuutuskannan ja sitä vastaavan omaisuuden siirtämisestä on soveltuvin osin muutoin voimassa, mitä 21 luvun 4 §:n 1–3 momentissa ja 5 §:ssä säädetään vakuutuskannan luovuttamisesta.

lakkaavat olemasta voimassa. Ajankohta voi olla enintään kolme vuotta selvitystilän aloittamisen jälkeen. *Finanssivalvonta* voi erityisestä syystä siirtää vakuutusten lakkaamiselle määräämäänsä ajankohtaa vielä enintään kahdeksi vuodeksi ensin määrätystä ajankohdasta lukien. Työeläkevakuutusyhtiön selvitystilassa *Finanssivalvonta* ei voi määrätä vakuutuksia lakkaamaan, vaan yhtiön omaisuus on käytettävä 22 §:n 4 momentin mukaisesti.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, *Finanssivalvonnan* on määrättävä ajankohta, jolloin liikennevakuutuslain, potilasvahinkolain ja tapaturmavakuutuslain mukaisten vakuutusten vakuutuskanta ja sitä vastaava suhteellinen osuus vakuutusyhtiön omaisuudesta siirretään yhtiöstä Liikennevakuutuskeskuksen, Potilasvakuutuskeskuksen ja Tapaturmavakuutuslaitosten liiton hallinnoitavaksi. Vakuutuskannan ja sitä vastaavan omaisuuden siirtämisestä on soveltuvin osin muutoin voimassa, mitä 21 luvun 4 §:n 1–3 momentissa ja 5 §:ssä säädetään vakuutuskannan luovuttamisesta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tapaturmavakuutuslaissa säädettyjen vakuutusten ennen 31 päivää joulukuuta 2010 9 luvun 5 §:n mukaisesti karttunut yhteistakuuerä siirretään tämän lain voimaan tullessa tapaturmavakuutuslain mukaista vakuutusta harjoittavan vakuutusyhtiön korvausvastuusta velaksi tapaturmavakuutuslain 60 b §:n 3 momentin mukaiseen yhtiökohtaiseen jakojärjestelmäsaldon. Karttuneen yhteistakuuerän siirtoa vastaava määrä kirjataan vakuutusyhtiössä kuluksi tuloslaskelman kohtaan "muut vakuutustekniset kulut". Edeltävä tilikauden lopun yhteistakuuerää vastaava määrä merkitään tuotoksi tuloslaskelman kohtaan "muut vakuutustekniset tuotot".

Vakuutusyhtiöiden jakojärjestelmäsaldoihin siirtyneiden yhteistakuuerien määrästä käytetään tapaturmavakuutuslain 60 b §:n 2

momentin mukaisen jakojärjestelmämaksun alentamiseen vuonna 2011 yksi kolmasosa, vuonna 2012 puolet erän jäljellä olevasta määrästä ja 2013 erän jäljellä oleva määrä. Lisäksi 31 päivänä joulukuuta 2011 jäljellä olevalle yhteistakuuerän määrälle hyvitetään tapaturmavakuutuslain 60 b §:n 7 momentissa säädetty korko 1 päivän tammikuuta 2011 ja 31 päivän joulukuuta 2011 väliseltä ajalta ja 31 päivänä joulukuuta 2012 jäljellä olevalle määrälle 1 päivän tammikuuta 2012 ja 31 päivän joulukuuta 2012 väliseltä ajalta. Tapaturmavakuutuslain 60 b §:n 2 momentin mukaisesta suhdeluvusta johtuva yhteistakuuerän loppusaldo joulukuun 31 päivänä 2013 jää tapaturmavakuutuslain 60 b §:n mukaiseen jakojärjestelmäsaldoon.

Liikennevakuutuslaissa säädettyjen vakuutusten ennen 31 päivää joulukuuta 2010 karttunut yhteistakuuerä siirretään tämän lain voimaan tullessa liikennevakuutuslain mukaista vakuutusta harjoittavan vakuutusyhtiön 9 luvun 4 §:n mukaiseen vahinkovakuutusyhtiön oikaistun vakavaraisuuspääoman rajojen, tasoitusmäärän ja sen rajojen laskennasta sekä laskennan laskuperusteista annetun sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen (622/2008) liitteen 1 mukaisen vakuutuslajiryhmän ”moottoriajoneuvon vastuu” tasoitusmäärään. Jos yhteistakuuerä on alkuaan muodostettu käyttäen muidenkin vakuutuslajien osuutta tasoitusmäärästä, vakuutusyhtiö voi hakea Finanssivalvonnan vahvistusta sellaisille tasoitusmäärän laskuperusteille, joiden mukaan näitä vakuutuslajeja vastaava osa yhteistakuuerästä siirretään kyseisten vakuutuslajien osuuteen tasoitusmäärästä. Edeltävän tilikauden lopun yhteistakuuerää vastaava määrä merkitään tuotoksi tuloslaskelman kohtaan ”muut vakuutustekniset tuotot”.
